

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 79. Epistolæ S. Bernardi Archiepiscopo Bituricensi faventis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

dire vastarentur, ad jurandum compul-
sus est, quod quantum ipse posset vellet
efficere, ut illa censura tolleretur. Preces
junxit S. Bernardus, datis ad Papam literis,
dicebat enim, nihil facilius quam Comi-
tem Virmanduensem secundo censura in-
nodare, si promisso non staret.

§. LXXIX.

*Epistolæ S. Bernardi Archiepiscopo
Bituricensi faventis.*

Cum deinde Rex sciret, Comiti Rudol-
pho, cui suum promiserat præsidium,
Papam secundo excommunicationem
comminari, de S. Bernardo querelas mo-
vit, qui cum Hugone Episcopo Antiffiodo-
rensi in itæ pacis conciliator fuerat, jussit-
que literas ad eum dari, & moneri, ut
istud fulmen spirituale averteret, quod
gravia mala inde secutura timeri oportere-
ret. Respondit S. Abbas: *Etiam si id pos-
sem, non tamen liquet, quod sana ratione
possem. Doleo quidem de malis, si inde
proveniant, sed non ideo tamen facere de-
bemus mala, ut sequantur bona. In fine
subjungit: Noli, quæso, o Rex! Regi tuo,
imo omnium Conditori in Regno suo &
in Hæreditate sua tam aperte resistere.
Absit a te tanta temeritas, ut sæpe manum
extendas contra Dominum terribilem, qui
aufert spiritum Principum, formidandum
omnibus Regibus terræ. Acriter loquor,*

Sæcul. XII.
A. C. 1142.

*p. 220.

Psalm. 75.

M m m 4 qui

Sæcul. XII. *qui acriora tibi timeo, nec tam vehe-*
 A.C. 1142. *ter timerem, nisi te vehementer amarem.*

Quamvis acerbus satis videatur hujus epistolæ stilius, S. Bernardus tamen etiam aliam ad Regem dedit in eadem causâ concitatore animo, in qua exprobrat, quod consilia amplectatur a Diabolo suggesta, pacem anno superiore sancitam violet, incendia incendiis, homicidia & cades cædibus addat, & subjungit: *At quidquid tibi de Regno tuo & de anima tua decernere placuerit, nos, Ecclesiæ filii, Matris injurias, contemptum & conculcationem omnino dissimulare non possumus. Profecto stabimus & pugnabimus usque ad mortem, si opus fuerit, pro Matre nostra, armis quibus licet, non scutis & gladiis, sed precibus fletibusque ad Deum. Et ego quidem, qui, memini enim, præter quotidianas preces, quas pro pace & salute tua atque Regno coram Domino supplex fundebam, etiam apud Sedem Apostolicam, literis & nunciis, causam tuam egi, pæne usque ad propriæ conscientiæ læsionem, & ipsius Summi Pontificis justam, quod differi non debeo, contra me indignationem, ego inquam, quoniam errata erratis cumulare non cessas, pænitentia modo affligor, quod imprudens plus justo adolescentiæ tuæ indulsi. At deinceps pro viribus veritati non deero.*

De

De eadem causa scripsit S. Bernardus Sæcul. XII.
A.C. 1142.
ep. 222.
 duobus præcipuis Ministris juvenis Regis, Joscelino Episcopo Sueffionensi & Sugerio S. Dionysii Abbati, qui cum Episcopo Antiffiodorensi & ipso S. Bernardo, pacis inter Regem & Comitem Campaniæ compositæ auctores & conciliatores fuerant. Respondet ad ea quæ Rex Comiti & sibi ipsi objiciebat, tumque addit: *Id quoque inter nos pactum erat, ut si qua nova controversia & dissensio nasceretur, res inter nos quatuor discuteretur, & omnia ad reconciliandos animos tentaremus, priusquam Principes ad arma prorumperent.* Turbæ in Ecclesiis Franciæ.
Idque modo Comes flagitat, sed Rex abnuit.
Verum esto, quod hæc Comitis culpa sit: sed quid Ecclesia peccavit? quid, inquam, deliquit jam non sola Bituricensis Ecclesia, sed & Catalaunensis, Remensis, Parisiensis? quod jus est Regi, quo Ecclesiarum terras depopuletur, quo ovibus Christi Pastores præfici probibeat, dum hic electos Episcopos ab aditu Ecclesiarum suarum arceat, alibi, quod hæctenus inauditum, electionem differri jubet, donec universa consumpserit, facultates pauperum diripuerit, & terras vastaverit? an vestro consilio motus hæc facit Rex? mirum valde si vobis inconsultis hæc fiunt, sed multo magis obstupescendum, si vobis suadentibus & consentientibus fiunt. Talia enim Principi suggerere, quid aliud est, quam manife-
 M m m 5 ste

Sæcul. XII. *ste Schisma fabricare, Deo resistere, & Ec-*
A.C. 1142. *clesiam in servitutem redigere? denique,*
quidquid mali fecerit, merito non Regi
puero, sed Consiliariis senibus imputan-
dum est.

ep. 224.

Rursus de eadem causa S. Bernardus, Cardinali Stephano, Episcopo Prænestino, ex Ordine Cisterciensi ad illam Dignitatem evocato, scribens ait: *Scis enim, quanto fervore pro Rege steterim in conspectu Papæ, corpore quidem absens, sed præsens spiritu, ut loquerer pro eo bonum. Bona siquidem pollicebatur. Nunc autem, cum mihi malum pro bono reddat, cogor contraria scribere. Pudet erroris, & falsæ spei, quam de eo conceperam. Gratias ago, quod pro eo ego simplex exorans voti compos non fuerim factus. Putabam me favere Regi pacis amanti; & ecce, gravissimo hosti Ecclesiæ assentatus fuisse invenior. Sancta apud nos conculcantur, Ecclesia turpiter ancillatur. Nam & Electiones Episcoporum fieri prohibentur, & sicubi id præsumptum a Clericis fuerit, electus consecrari non sinitur. Denique Ecclesia Parisiensis in luctu sedet, proprio destituta Pastore, & nemo est, qui de substituendo alio mutire audeat. Non satis est domos Episcopales bonis præsentibus spoliari, etiam in terras & in homines manus Sacrilegorum deseruiunt, & totius insuper anni ex eis sibi redditus vindicant. Ec-*
clesia

clesia vestra Catalaunensis elegit quidem Sæcul. XII.
Episcopum, sed qui electus est jam diebus A.C. 1143.
multis honore debito frustratur, & non
ignoras, quam gravi Dominici gregis de-
trimento id fiat. Guido hic erat Episco-
pus Catalaunensis, Geofrido anno mille-
simo centesimo quadragesimo secundo
defuncto, electus.

Tum S. Bernardus prosequitur: *In-*
terim Rex vices Episcopi Roberto, germa-
no suo, commisit, qui in cunctis terris re-
busque Ecclesie sua potestate abutens, rem-
baud segniter gerit; offert enim celo quo-
tidie hostias, non plane pacificas, clamores
pauperum, lacrymas viduarum, planctus S. Bernar-
orphanorum, captivorum gemitus, sangui- dus.
nem interfectorum. Verum quia ejus ne-
quitie angustus videtur ille Episcopatus,
Remensem quoque invadit, non Clericis, non
Monachis, non Sanctimonialibus parcens.
Denique terras fertilissimas S. Marie, S.
Remigii, S. Nicasii, & S. Theodorici, &
Villas populosas ferro ita exhaustit, ut pæ-
ne in solitudinem redegerit universas.
 Scilicet Archiepiscopus Remensis ad Co-
 mitis Campanie partes transferat. Tan-
 dem S. Bernardus, rogans Episcopum Ste-
 phanum, ut Papam ad reprimenda tanta
 mala excitaret, hanc epistolam claudit.

Nihilominus Sanctus Abbas sapienter
 prospiciens, quantæ calamitatis causa In-
 terdictum, cui Papa Franciam subjecerat
 ob

Sæcul. XII.

A.C. 1143

ep. 219.

ob Archiepiscopum Bituricensem, datis ad eundem Episcopum Prænestinum tresque alios Curia Romanæ Cardinales, videlicet Albericum Episcopum Ostiensem, Igmaram Episcopum Tusculanensem, olim S. Martini de pratis Monachum, tum Priorem Charitatis, & ad Gerardum Cancellarium, postea Papam, dictum Lucium II. literis, admonuit, alterum Schisma imminere Ecclesiæ. *Væ nobis, ait, plangentibus, quæ pertulimus, dolentibus, quæ sentimus, trementibus, quæ expectamus. Et quod pejus est, ad tantam miseriam Res humanæ devenerunt, ut nec rei se submittere, nec Judices miserevi velint, Delinquentes non satisfaciunt, Rectores non parcunt, dumque omnes pravo affectui indulgent, funiculum charitatis, totis viribus in diversa trabentes, rumpunt. Si qua in vobis sunt viscera pietatis, tantis vos opponite malis, ne in Francia nascatur schisma, in quo regno, ut optime novistis, schismata aliarum regionum componi solebant.*

Duo sunt, in quibus Regem non excusamus, nam & juravit illicite, & perseverat injuste. () Verum id non tam voluntate quam verecundia. Nam probro duci-*

(*) Nempe juravit, se non recepturum Petrum Episcopum Bituricensem a Papa consecratum. Sup. §. LXXVIII,

ducitur apud Francigenas, quod bene novi-
 stis, juramentum solvere, quamvis male,
 sed publice, juratum sit. At Regem non
 excusamus, sed veniam postulamus. Vos
 ipsi mature pensate, an non ira præcep-
 tas juvenilis, Majestas Regia aliquatenus
 eum excuset. Parcite Principi, si fieri
 possit, salva in omnibus Ecclesiæ libertate,
 & debita Archiepiscopo a Pontificis mani-
 bus consecrato reverentia. Hoc ipse Rex
 submisit petit, hoc tota Ecclesia citramon-
 tana suppliciter precatur. Siquidem no-
 stras hac de re preces anno priore nihil nisi
 indignatio, & indignationem totius pæne
 Franciæ calamitas secuta est.

Hæc ultima S. Bernardi verba ad In-
 nocentium Papam spectant, cujus in S.
 Abbatem amor penitus refriguerat. Id
 enim cognoscimus ex epistola ad Papam
 eodem tempore data, cujus hoc est exor-
 dium: Videbar mihi aliquando in aliquo
 pretio esse. Hodie, nescio quo meo meri-
 to id evenerit, nullus sum. Me enim in-
 tuebaris, roganti aures dabas, literas meas
 tibi oblatas avide recipiebas, earum lectio-
 ne delectabar, benigne respondebas. Ex
 aliquo autem tempore nec oculo me digna-
 ris. Tum S. Bernardus se purgat, de
 Cardinalis Ivonis defuncti opibus, quas
 expendisse accusabatur. Et subjungit:
 Non me latet, me epistolarum mearum
 multitudine patientiam tuam fatigasse;
 sed

Sæcul. XII.

A.C. 1143.

Sæcul. XII.
A.C. 1143.

sed talia peccandi mihi jam finis erit. Audax fui, haud satis, quis tu esses & quis ego, perpendi; Nempe Bonitas tua, quod non diffiteberis, temeritatis meæ occasio fuit. Ceterum, amor, quibus amicos meos prosequer, me urgebat, nam, si bene memini, in causa propria raro tibi scripsi. At præstat, me quibusdam amicorum meorum inutilem esse quam tibi importunum. Nunc quoque in epistola ad te data, schisma quod Ecclesiæ impendet, commemorare non sum ausus. Sed hoc Episcopis, qui tecum sunt, edocui, quod ex iis cognoscere poteris. Hæc ultima est S. Bernardi ad Innocentium II. epistola.

Inter hæc Petrus Venerabilis quoque, Abbas Cluniacensis, in illis turbis ad Papam epistolam dedit, in qua discrete & reverenter suggerit; quanta Dignitas & potentia Regis & Regni Franciæ esset, quam grave & arduum ageretur negotium, & quantum Ecclesiæ crearetur periculum, rogatque ut Ludovico & Regi & juveni indulgeret. Non autem Summo Pontifici indulgendi modum præscribere audeat.

§. LXXX.

Res Ecclesiæ Tornacensis.

Clerici Tornacenses rati in rem suam utendum esse dissensione, inter Papam & Regem exorta, in Comitis Virman-